

Zainketen Liburu Zuriak hamar eremu estrategiko identifikatzen ditu Arabako arreta sistema indartzeko

Dokumentuak amaiera eman dio gizarte zerbitzuen arloko hogeita hamar bat entitate, profesional eta erakunde inplikatu dituen partaidetza prozesuari

Liburu Zuriak erreferentzia-esparru bat planteatzen du prebentzioan, arreta pertsonalizatuan, irisgarritasunean, zainketa komunitarioetan eta lurralde kohesioan oinarritutako zainketa-sistema baterantz aurrera egiteko

Vitoria-Gasteiz, 2026ko urriaren 9a. Gaur, Artium Museoan, gizarte zerbitzuen eta zainketen arloarekin lotutako pertsonen ordezkartza zabal bat bildu da, Arabako Zainketen Liburu Zuriaren ondorioak eta gomendioak ezagutzeko. Dokumentu hori modu parte hartzailean egin da, eta horiek lurraldeko zainketa-sisteman duten eragina planteatzen ditu. ‘Lankidetzaz zaintzen duen lurralde batentzat’ lelopean, esparru estrategiko bat proposatzen du, zeinaren bidez lanean jarraitu behar den pertsonalizazioan, irisgarritasunean, zaintza komunitarioetan eta lurralde-kohesioan, besteak beste.

Arabako Zainketen Liburu Zuria iaz hasitako hausnarketa eta partaidetzako prozesu zabal baten emaitza da. Prozesu horretan, hogeita hamar lankide inguru aritu dira, hala nola gizartearen hirugarren sektorea ordezkatzeko duten entitateak, erabiltzaileak, profesionalak, erakundeak eta gizarte zerbitzuekin lotutako gainerako sektoreak. Helburua zainketa sistemaren erronka nagusiak identifikatzea eta datozen urteetarako jarduketarako jarduketarako proposatzea izan da.

Ekitaldia Arabako Foru Aldundiak antolatu du, eta bertan izan dira diputatu nagusi Ramiro González, Eusko Jaurlaritzako Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren Saileko sailburu Nerea Melgosa eta Gizarte Politiken Saileko diputatu Gorka Urtaran, erakundeetako beste ordezkari batzuekin batera.

Ramiro Gonzálezek azpimarratu du Liburu Zuriaren balio nagusietako bat liburu hori egitea ahalbidetu duen partaidetzako prozesua dela. *“Dokumentu hau egiteko, hilabeteak eman dira elkarrekin lan egiten, hitz egiten, elkarri entzuten eta hausnartzen”. “Hasieratik bukaeraraino dokumentu osoan presente dagoen elkarlanaren emaitza da. Administrazioek, gizarte erakundeek eta herritarrek elkarrekin lan egiten dugunean lortzen dira emaitzarik onenak”*, esan du.

Diputatu nagusiak azpimarratu du, halaber, Arabako zaintza ereduaren etorkizuna hiru zutabetan oinarritu behar dela: kalitatean, irisgarritasunean eta eskuragarritasunean. *“Pertsonaren bizilekua edozein dela ere, zaintza berak jasotzeko aukera izan behar du, eta Araban inor ez da arretarik gabe geratu behar arrazoi ekonomikoengatik”*, azpimarratu du. Era berean, lurraldearen gizarte eta demografia erronkei aurre egiteko administrazio publikoen, gizarte erakundearen eta eragile pribatuen arteko lankidetzaren garrantzia nabarmendu du.

Hamar bat jarduera-eremu

Liburu Zuriak jasotzen dituen hamar gomendioaren artean, bereziki nabarmentzen da bizi osoan zehar prebentzioa eta ongizatearen sustapena indartzearen aldeko apustua. Horretarako, autonomia pertsonala bultzatzeko eta zaurgarritasun, bakardade edo gizarte isolamendu egoerak garaiz antzemateko neurriak proposatzen dira. Era berean, arreta pertsonalizatua ereduaren oinarritzko printzipioetako bat dela esan

du, eta laguntzak zein baliabideak pertsona bakoitzaren behar, lehentasun eta bizi prozesuetara egokitzea aldarrikatzen du.

Gomendioek jasotakoaren arabera, gizarte zerbitzuen sistemarako sarbidea hobetzeko beharra dago, eskaintza nahikoa eta orekatua, informazio ulergarriagoa eta prozedura errazagoak erabiliz, bai eta sarbide digitalerako zailtasunak dituzten pertsonentzat laguntza espezifikoak hobetzeko ere. Dokumentuak, gainera, eremu ekonomikora zabaltzen du begirada hori, adierazten baitu iraupen luzeko zaintzak benetan eskuratzeko beharrezkoa dela aztertzea nola banatzen den finantza ahalegina inplikaturako alderdien artean, sistemaren jasangarritasuna ziurtatze aldera. Helburua da inor ez geratzea behar duen laguntzarik gabe, ezta bere bizi kalitatea murriztuta ere, arrazoi ekonomikoengatik.

Dokumentuaren beste ardatz nabarmenetako bat komunitatean oinarritutako zaintzak indartzea da. Liburu Zuriak proposatzen du pertsonen etxean eta beren ohiko ingurunean egoteko aukera emango dieten laguntzak bultzatzea, hala nahi duten guztietan, eta, horretarako, hurbileko zerbitzuak, komunitateko baliabideak eta instituzionalizazioaren ordezkari alternatibak indartzea.

Argitalpenak, gainera, planteatzen du egoitza ereduaren eraldaketan aurrera egitea, eredu hori pertsonalizatuagoa eta komunitatearekin konektatuagoa izan dadin, zainketetan inplikaturako administrazioen eta eragileen arteko koordinazio handiagoa sustatzea, eta lurralde osoan baliabideetarako sarbide orekatuagoa bermatzea, landa ingurunekei arreta berezia eskainita.

Liburu Zuriak ebaluaziorako, berrikuntzarako eta zainketa sistemari eusten dioten pertsonak indarra emateko tarte bat ere badu. Ebaluazioa politiken eta programen diseinutik abiatuta sartzea proposatzen du, haien eragina hobeto ezagutzeko, hobetzeko aukerak hautemateko eta behar berriak aurreratzeko. Era berean, berrikuntzarako gune egonkorak sustatzearen alde egiten du, irtenbide berriak probatzeko, jardunbide egokiak partekatzeke eta ikerketaren, datuen eta teknologiaren aukerak baliatzeko, arreta eta baliabideen arteko koordinazioa hobetze aldera.

Erantzukizun partekatua

Dokumentuak, halaber, zaintzen arloko profesionalizazioa indartu beharra azpimarratzen du. Horretarako, gizartearen behar berrietara egokitutako prestakuntza etengabea, gaitasun espezifikoaren aitortza eta zaintzaren sektorean lanean dihardutenen lan baldintzen hobekuntza proposatzen ditu. Besteak beste, proposatzen du arretaren errealitatearekin lotura handiagoa duten prestakuntza ibilbideetan aurrera egitea, titulazioen homologazioa erraztea eta kalitate handiagoko enplegua sustatzea, bai egoitza baliabideetan, bai etxeko arretan.

Liburu Zuriaren azken gomendioa dokumentu osoaren zeharkako osagaia dugu, eta zaintzaren kultura aldarrikatzen du, erantzukidetasunean eta ongizate kolektiborako funtsezkoa den jardueraren baten onarpen sozialean oinarritua. Ikuspegi horren arabera, zaintzak ez dira familiaren edo profesionalen ardura hutsa; aitzitik, erakundeen, familien, profesionalen, gizarte erakundeen eta herritarren artean partekatutako erantzukizuna dira. Dokumentuaren arabera, datozen urteetako erronkei erantzuteko beharrezkoa izango da ikuspegi kolektiboa indartzea eta gertutasunean, prebentzioan eta komunitatearen lankidetzan oinarritutako laguntza sare sendoak sendotzea.

Teresa Martínez Rodríguez pertsonan oinarritutako arretan eta zaintza eredu berritzaileetan adituak ere parte hartu du ekitaldian. Teresa Martínez Rodríguez Gizarte gerontologian psikologo aditua eta Asturiasko CuidAs Sareko koordinatzailea dugu, eta 'Zaintza eredu berri baterantz. Pertsonak eta konpromisoa' hitzaldia eman du.